

S T O W A R Z Y S Z E N I E
Monopol Warszawski

Kontakt:

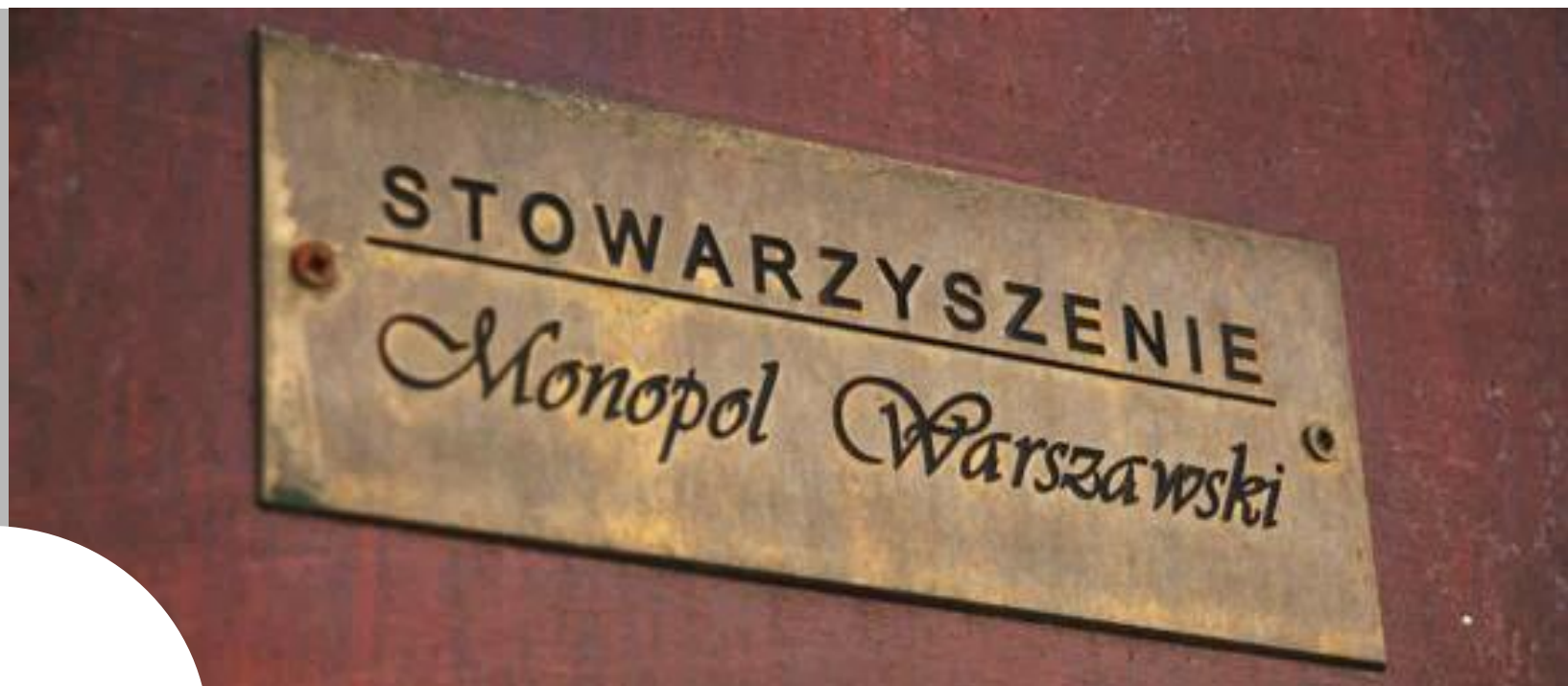
ul. Markowska 20/1

03-742 Warszawa

tel.: +48 601 266 564

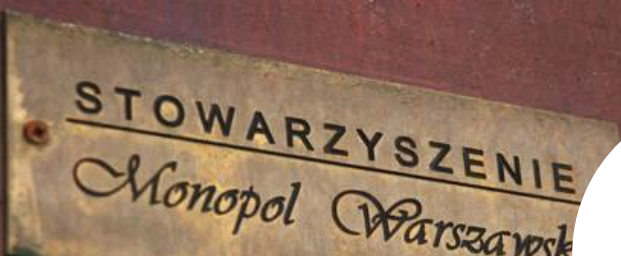
e-mail: biuro@monopolwarszawski.pl

www.monopolwarszawski.pl

Warszawa, 2025

Dorobek

Początki Stowarzyszenia Monopol Warszawski

Mieścimy się na terenie zrewitalizowanego kompleksu **Warszawskiej Wytwórni Wódek „Koneser”**, a dokładnie w budynku Mennicy. Obecnie kompleks ten nosi nazwę Centrum Praskie Koneser.

Istniejemy od 2001 roku. Naszymi założycielami byli działacze turystyczni, przewodnicy, historycy sztuki, dziennikarze oraz przedstawiciele władz lokalnych. Zbiorowe członkostwo w Stowarzyszeniu zadeklarowało **Towarzystwo Przyjaciół Warszawy** – nasza organizacja partnerska – a także **Związek Artystów Scen Polskich**.

Geneza powstania Stowarzyszenia łączy się nierozdzielnie z **Warszawską Fabryką Wódek „Koneser”**, zwaną potocznie na Pradze „monopolem”. Stąd w naszej nazwie nawiązanie poprzez słowo „monopol” do głównego profilu produkcyjnego zakładu, dla którego – w porozumieniu z dyrekcją przedsiębiorstwa – opracowaliśmy wstępną koncepcję zagospodarowania części obiektów dla potrzeb rozwoju sztuki, kultury i turystyki. Dzięki temu prawobrzeżna Warszawa zyskała zrewitalizowaną i otwartą przestrzeń, a także kolejną atrakcję dla mieszkańców stolicy i odwiedzających ją turystów.

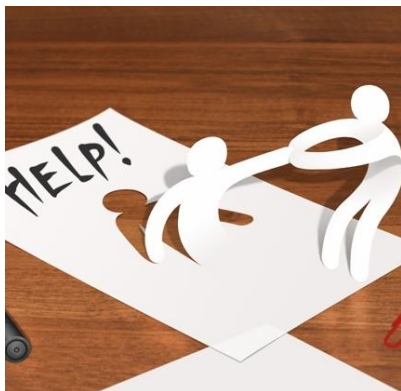
Zakres działalności

Od początku swojego istnienia Stowarzyszenie prowadzi działalność związaną z szeroko pojmowaną **rewitalizacją społeczną i materialną**. Aktywnie angażujemy się w projekty kulturalne i artystyczne, projekty promujące historię oraz dziedzictwo Warszawy, a także w przedsięwzięcia turystyczne, edukacyjne oraz inicjatywy społeczne i pomocowe.

Prowadzimy również **działalność wydawniczą, szkoleniową** oraz – w zakresie **informacji turystycznej**.

Nasze projekty realizujemy we współpracy z **Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy**, którego mamy zaszczyt być partnerem, **Centrum Aktywności Międzypokoleniowej** oraz z szeregiem organizacji pozarządowych w tym m.in. z **Mazowiecką Regionalną Organizacją Turystyczną**, **Warszawską Organizacją Turystyczną**, **Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym**, **Towarzystwem Przyjaciół Warszawy**.

Szczególnymi grupami adresatów naszych działań są dzieci i młodzież szkolna, u których pragniemy pogłębiać wiedzę historyczną w formule „nauka poprzez zabawę” oraz wzmacniać poczucie więzi z miejscem zamieszkania. Równie ważną grupą adresatów naszych projektów są środowiska zagrożone wykluczeniem społecznym: osoby starsze, mieszkańcy tzw. obszarów kryzysowych, jak i każdy, kto wymaga wsparcia i pomocy, bo jest w kryzysie.

Wszystkie omawiane w niniejszym opracowaniu projekty, realizowane w niemałym trudzie Stowarzyszenia i rzeszy współpracujących z nami społeczników i służb publicznych w naszym odczuciu zasługują na kontynuację!

Spis treści

1. **Projekty rewitalizacyjne i społeczne**
2. **Turystyka i promocja Polski**
3. **Komercyjna działalność w zakresie turystyki**
4. **Kultura i sztuki piękne**
5. **Działalność edukacyjna, naukowa, szkoleniowa, popularyzatorska**
6. **Projekty dla dzieci i młodzieży**
7. **Pobudzanie kreatywności i przedsiębiorczości**
8. **Edukacja poprzez zabawę**
9. **Nasza działalność wydawnicza**
10. **My i nowoczesne technologie**

1. Projekty rewitalizacyjne i społeczne

Czynnie angażujemy się w projekty związane z szeroko pojmowaną rewitalizacją społeczną, materialną oraz pobudzaniem lokalnej kreatywności. Działania w sferze rewitalizacji społecznej i na rzecz walki z wykluczeniem społecznym podejmujemy samodzielnie lub w partnerstwie z władzami Miasta Stołecznego Warszawy, innymi służbami publicznymi i mundurowymi, organizacjami pozarządowymi, biznesem oraz osobami prywatnymi.

We wrześniu 2021 roku podpisaliśmy w imieniu Domu Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22 **umowę w sprawie instalacji czujników tlenu węgla i dymu** w prywatnych lokalach naszych podopiecznych, deklarując równocześnie swoją gotowość do przystąpienia do Obywatelskiego Komitetu Ochrony Powstańców (OKOP). Sygnatariuszami porozumienia są: Paweł Florek z ramienia OKOP, Komendant Komendy Miejskiej PSP m.st. Warszawy st. bryg. mgr inż. Leszek Smuniewski, Zarząd AISKO / Kidde – Bezpieczni w domu Norbert Jackowicz i Łukasz Narewski, Komendantka Stołecznej Chorągwi ZHP Paulina Gajownik, Naczelnik OSP Kobyłka Sebastian Żurawski, Naczelnik OSP Józefów Radosław Firląg, Prezes Stowarzyszenia Monopol Warszawski Janusz Owsiany oraz Kierownik Domu Powstańców Warszawskich Tomasz Misztal.

W ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych i społecznych przygotowaliśmy m.in. projekt wspierania aktywności zawodowej trwale pozbawionych prawa do zasiłku mieszkańców warszawskiej Pragi Północ, organizując dla zainteresowanych **kursy w dziedzinie rzemiosł artystycznych**, obejmujące m.in. projektowanie i produkcję witraży, przygotowanie modeli ceramiki użytkowej (w tym o charakterze pamiątek lokalnych), a także kursy rysunku i malarstwa sztalugowego z ukierunkowaniem na przemysł pamiątkarski.

Od czerwca do grudnia 2021 roku Stowarzyszenie proponowało Powstańcom Warszawskim mieszkającym na terenie Warszawy i okolic w ramach projektu: **„Zdrowy Bilans Powstańca”** szereg badań diagnostycznych, które organizowaliśmy dzięki współpracy z firmami komercyjnymi. Za sprawą przedsiębiorstwa farmaceutycznego Thea Polska i kliniki Libermedic grupa weteranów została przebadana przez specjalistów z dziedziny okulistyki. Kolejnym etapem były schorzenia laryngologiczne.

STOWARZYSZENIE
Monopol Warszawski

1.1. „Program animacji społeczno-kulturalnej dla warszawskich weteranów – uczestników Powstania Warszawskiego na lata 2022-2024”

W latach 2022-2024 Stowarzyszenie Monopol Warszawski stało się partnerem placówki miejskiej – Centrum Aktywności Międzypokoleniowej Nowolipie, która przejęła od nas administrację Domu Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22.

W ramach współpracy została powierzona nam realizacja **„Programu animacji społeczno-kulturalnej dla warszawskich weteranów – uczestników Powstania Warszawskiego na lata 2022-2024”** współfinansowanego z budżetu Miasta st. Warszawy.

Program podzielony był na cztery moduły. Pierwszy moduł obejmował wsparcie w codziennym pobycie weteranów w placówce przy ul. Nowolipie 22 (m.in. pomoc wolontariuszy, dostęp do prasy i książek, organizacja terapii zajęciowych). Na drugi moduł składały się wydarzenia kulturalne, społeczne i integracyjne w formule stacjonarnej, natomiast w ramach modułu trzeciego proponowaliśmy aktywności i asystę w imprezach poza placówką przy ul. Nowolipie 22. Moduł czwarty został przewidziany jako oferta programowa dla osób, którym stan zdrowia nie pozwala na uczestnictwo w wydarzeniach i aktywnościach poza miejscem zamieszkania, a także jako alternatywa dla zaspakajania potrzeb kulturalnych i społecznych weteranów w przypadku zagrożeń epidemicznych.

Realizowane zadanie publiczne miało dodatkowo na celu promowanie postaw patriotycznych i wiedzy historycznej wśród dzieci i młodzieży oraz upamiętnianie i zachowanie dla przyszłych pokoleń sylwetek Powstańców Warszawskich poprzez działania dokumentalistyczne towarzyszące wydarzeniom artystycznym, kulturalnym oraz spotkaniom integracyjnym i okolicznościowym.

1. Projekty rewitalizacyjne i społeczne

1.2. „Kontynuacja działalności Domu Dziennego Wsparcia dla Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22”

W latach 2020-2021 prowadziliśmy w ramach zadania publicznego projekt współfinansowany przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy w partnerstwie z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy pn. **„Kontynuacja działalności Domu Dziennego Wsparcia dla Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22”**.

Celem projektu była opieka nad podopiecznymi ośrodka w formule wypracowanej w poprzednim projekcie pn. **„Utworzenie przy ul. Nowolipie 22 domu dziennego wsparcia dla seniorów – byłych żołnierzy Powstania Warszawskiego”** realizowanym w latach 2018-2019. Składały się na nią: codzienny dowóz do ośrodka oraz transport powrotny do miejsca zamieszkania, indywidualne oraz grupowe terapie zajęciowe z udziałem rehabilitanta oraz psychologa, animacja codziennego pobytu na terenie ośrodka poprzez warsztaty, wspólne gry i zabawy, dostęp do książek, audiobooków i codziennej prasy, zapewnienie interesariuszom codziennego wyżywienia, organizacja wydarzeń kulturalno-artystycznych na terenie ośrodka oraz korzystanie z kultury publicznej, przygotowanie cyklicznych spotkań w formule historyczno-wspomnieniowej oraz prelekcji, moderowanie spotkań z dziećmi i młodzieżą szkolną, organizacja wyjazdów turystycznych, a także wspólnych spacerów, aranżowanie spotkań oraz imprez okolicznościowych, konsultacje medyczne, świadczenia pielęgnacyjno-kosmetologiczne, poradnictwo prawne, organizacja pomocy poza ośrodkiem przy zakupach, wizytach lekarskich czy drobnych naprawach.

W związku ze zwiększającą się liczbą interesariuszy, a także bieżącą oceną najważniejszych potrzeb weteranów wraz z Centrum Aktywności Międzypokoleniowej przystosowaliśmy do celów ośrodka dodatkową powierzchnię na cele rehabilitacyjne i socjalno-sanitarne. Natomiast we współpracy z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy zorganizowaliśmy zespół wolontariuszy, którzy zapewniali wymierną pomoc w opiece nad seniorami.

Wszystkie podjęte starania były reakcją na brak samodzielności, samotność, izolację, a także w wielu przypadkach – ubóstwo osób zasłużonych dla Warszawy.

W czasie pandemii wraz z wolontariuszami przy wsparciu rzeszy wspaniałomyślnych osób prywatnych, firm, organizacji pozarządowych, służb publicznych i mundurowych docieraliśmy z pomocą do podopiecznych w ich mieszkaniach, dowożąc posiłki, leki, zakupy, organizując spotkania online, dbając o zdrowie i dobre samopoczucie poprzez rehabilitację domową, rozmowy z psychologiem.

1. Projekty rewitalizacyjne i społeczne

1.3. „Utworzenie przy ul. Nowolipie 22 domu dziennego wsparcia dla seniorów – byłych żołnierzy Powstania Warszawskiego”

W ramach zadania publicznego w lipcu 2018 roku podjęliśmy prace nad utworzeniem w Warszawie przy ul. Nowolipie 22 pierwszego i jedynego w Polsce **domu dziennego wsparcia dla seniorów – byłych żołnierzy Powstania Warszawskiego**.

Przedsięwzięcie stanowiło ukoronowanie akcji „**Pamiętamy i pomagamy**”, podjętej przez SMW w partnerstwie z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy w listopadzie 2017 roku. Akcja polegała na stworzeniu sieci wsparcia dla warszawskich kombatanów w oparciu o pracę wolontariuszy.

Uruchomienie ośrodka dla Powstańców Warszawskich pozwoliło na zaspokojenie jak największego spektrum indywidualnych potrzeb interesariuszy: począwszy od potrzeb typowo bytowych, poprzez pomoc w zakresie codziennego funkcjonowania, a skończywszy na organizowaniu wydarzeń kulturalnych i artystycznych dla seniorów, a także wycieczek po Warszawie i okolicach, czy różnego rodzaju warsztatów integracyjnych. Ośrodek pełni bardzo ważną funkcję edukacyjną poprzez odbywające się regularnie spotkania międzypokoleniowe oraz społeczną – stanowi świadectwo szacunku i gotowości do niesienia pomocy.

Placówka została otworzona w rocznicę zakończenia Powstania Warszawskiego tj. w dniu 1 października 2018 r. (inauguracja 30.09.2018). Zadanie w tym kształcie prowadziliśmy do 31 grudnia 2019 roku.

Projekt finansowany był przy udziale Miasta Stołecznego Warszawy oraz darowizn prywatnych i biznesowych, a także przy ogromnym wsparciu wolontariuszy oraz innych organizacji pozarządowych.

W 2019 roku zrealizowaliśmy wraz z Towarzystwem Przyjaciół Warszawy w Domu Powstańców Warszawskich przy ulicy Nowolipie 22 **cykl otwartych spotkań** pn. „**Moja Warszawa**”, autorstwa Marii Kamińskiej. Tematem przewodnim była Warszawa zapamiętana oczami Powstańców Warszawskich w czasach dzieciństwa, młodości i wieku dojrzałym. **Materiały wideo i audio z tych spotkań** udostępniliśmy na kanale YouTube Stowarzyszenia Monopol Warszawski.

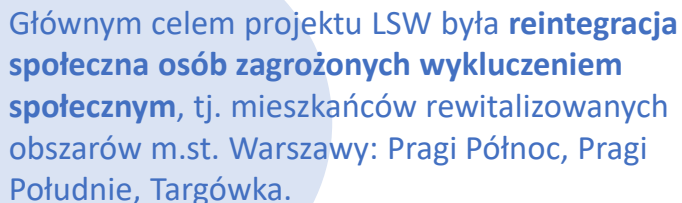
1.4. Obchody 75. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego na Pradze Północ

Wspólnym staraniem Urzędu Dzielnicy Praga Północ, Galerii Wileńskiej, Towarzystwa Miłośników Tradycji i Kultury oraz Stowarzyszenia w dniach 29 lipca-4 sierpnia 2019 roku zostały zorganizowane wydarzenia z okazji obchodów **75. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego**.

Obchody rozpoczęły się od złożenia wieńców przed budynkiem zwanym Małą PAST-ą przy Brzeskiej 4. Następnie przyjęły charakter szeregu imprez masowych m. in. w postaci inscenizacji historycznych – przedstawiano sceny z życia powstańczego przygotowane przez grupy rekonstrukcyjne. Punktem kulminacyjnym stało się odsłonięcie 1 sierpnia flagi na fasadzie Galerii Wileńskiej w godzinę „W”. Obchody zakończono 4 sierpnia w formie rodzinnego pikniku w Parku Praskim. Na koniec dzięki żołnierzom z V Mazowieckiej Brygady Obrony Terytorialnej, którzy dowieźli kuchnię polową, szef kuchni Arkadiusz Wilamowski z restauracji „Chłodna 15 by Wilamowski” przygotował bigos, który serwowano wszystkim chętnym.

W muszli koncertowej odbył się **koncert Małgorzaty Bańki pn. „My już odchodzimy”**. Słowa ujęte w tytule zostały wypowiedziane przez Wandę Traczyk-Stawską ps. „Pączek” w trakcie spotkania w ramach cyklu „Moja Warszawa” realizowanego przez SMW 15 marca 2019 roku i stały się inspiracją dla koncertu. Materiałem zapowiadającym to wydarzenie był **wideoklip pn. „Żyjemy na dnie ciała”**, do udziału w którym artystka zaprosiła podopiecznych Domu Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22, gdzie nastąpiła rejestracja. Wideoklip zaprezentowany na telebimie zwieńczył występ artystki.

W projekcie, współfinansowanym ze środków RPO WM 2014-2020, byliśmy odpowiedzialni za przeprowadzenie kompleksowego programu aktywizacji zawodowej uczestników (w tym szkolenia z zakresu APP, opracowanie indywidualnych planów działania, doradztwo zawodowe i poradnictwo).

W maju 2018 roku zakończyliśmy pilotażowy projekt finansowany w ramach tzw. małych grantów pn. „**Złota rączka**”, realizowany w ramach akcji „Pamiętamy i pomagamy”, adresowanej do warszawskich kombatanów – uczestników Powstania Warszawskiego.

Celem projektu było dotarcie do seniorów – uczestników Powstania Warszawskiego z bezpłatną pomocą w drobnych naprawach domowych.

Promując akcję „Pamiętamy i pomagamy”, przekazaliśmy informacje o niej bezpośrednio do miejsc, organizacji, oraz osób związanych ze środowiskiem warszawskich kombatanów.

1.7. Nasze inicjatywy wpisane do Zintegrowanego Programu Rewitalizacji Miasta Stołecznego Warszawy

Slajd 10

STOWARZYSZENIE
Monopol Warszawski

1.8. „Rewitalizacja Willi Żabińskich jako strategicznego elementu trasy turystycznej po warszawskiej Pradze Północ pn. „Szlak Pianisty”

Na zdjęciu zrewitalizowany w ramach RPOWM 2007-2013 **obiekt zabytkowej Willi Żabińskich**, zlokalizowany na terenie warszawskiego ZOO. Obecnie izba pamięci, placówka muzealna, miejsce organizacji wydarzeń artystycznych i kulturalnych.

W roku 2015 zakończyliśmy swój udział w projekcie materialnej rewitalizacji unikalnego obiektu zlokalizowanego na terenie warszawskiego ZOO, jakim jest Willa Żabińskich – niegdyś dom służbowy dyrektora Ogrodu Zoologicznego, Jana Żabińskiego.

Geneza przedsięwzięcia sięga 2012 roku, kiedy we współpracy z Mazowiecką Regionalną Organizacją Turystyczną udostępniłmy turystyczny szlak tematyczny po warszawskiej Pradze pn. „Szlak Pianisty”. Trasa prowadzi po miejscach związanych z sylwetką Władysława Szpilmana, z uwzględnieniem plenerów wykorzystanych w oskarowym filmie Romana Polańskiego „Pianista”.

W roku 2013 roku zaproponowaliśmy Fundacji Rozwoju Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego „Panda” wspólne przedsięwzięcie mające na celu **udostępnienie zwiedzającym Willi Żabińskich poprzez uczynienie z niej głównego punktu trasy „Szlak Pianisty”**. Projekt pn. „Rewitalizacja Willi Żabińskich jako strategicznego elementu trasy turystycznej po warszawskiej Pradze Północ pn. „Szlak Pianisty” został zrealizowany w partnerstwie z Fundacją „Panda” i Mazowiecką Regionalną Organizacją Turystyczną w oparciu o środki pomocowe EFRR.

W projekcie objęliśmy nadzór autorski i merytoryczny nad pracami przekształcającymi renowowaną willę w placówkę muzealną/izbę pamięci. Ponadto, byliśmy odpowiedzialni za przygotowanie cyfrowych składników oferty turystycznej tj. portalu internetowego z funkcjonalnościami informacji turystycznej i rezerwacji online, aplikacji przewodniczej po „Szlaku Pianisty” oraz klipów multimedialnych.

Obecnie, po zakończeniu projektu rewitalizacyjnego, jesteśmy **animatorem oraz współorganizatorem wydarzeń kulturalnych i artystycznych** odbywających się w willi. **Oprowadzamy tam także wycieczki.**

1. Projekty rewitalizacyjne i społeczne

1.9. „Animator+”

W roku 2013, w partnerstwie z Fundacją „Grupa Twórcza”, Fundacją „Miasto Słów” oraz Uniwersytetem Trzeciego Wieku Collegium Civitas, zrealizowaliśmy projekt **„Animator+”**, współfinansowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych.

Projekt skierowany był do osób w wieku 60+, a jego celem była jednoczesna aktywizacja seniorów oraz wsparcie procesów integracji międzypokoleniowej. Projekt polegał na przeprowadzeniu warsztatów, podczas których seniorzy nabyli umiejętności animowania zajęć artystycznych dla dzieci.

1.10. „Blok, podwórko, kamienice – ożywiły się dzielnice”

W roku 2012, w partnerstwie z Biurem Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, Stowarzyszeniem ODBLOKUJ oraz MOPS – Praga Południe, zrealizowaliśmy przekrojowy projekt rewitalizacji społecznej i kulturalnej pod nazwą **„Blok, podwórko, kamienice – ożywiły się dzielnice”** współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu było pobudzenie mieszkańców z tzw. obszarów kryzysowych Pragi i Targówka do działań na rzecz ich najbliższego otoczenia.

W ramach projektu przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami (celem identyfikacji ich potrzeb), ponadto przygotowano projekty architektoniczne w zakresie zieleni oraz tzw. małej architektury, a także – wspólnie z mieszkańcami – wykonano projekty rewitalizacji ogródków.

Pokłosiem projektu jest także **aplikacja mobilna „Prawa Warszawa”**.

1.11. Inne doświadczenia

1. W roku 2015 zostaliśmy zakwalifikowani jako **partner merytoryczny Urzędu Dzielnicy Ochota** do realizacji projektu w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 4.2 „**Programy mobilności ponadnarodowej**”. W zakresie naszych zadań znalazły się m.in. przeprowadzenie warsztatów coachingowych dla uczestników, opracowanie indywidualnych planów działania, organizacja oraz przeprowadzenie szkoleń językowych, ponadto moderowanie zajęć z zakresu przygotowania kulturowego uczestników do mobilności.
2. W porozumieniu z Urzędem Pracy i przy jego wsparciu finansowym zorganizowaliśmy w 2010 roku **cykl kursów na uprawnienia przewodnickie i pilockie** z ukierunkowaniem na osoby posiadające teoretyczne przygotowanie zawodowe (znajomość języków, absolwenci kierunków humanistycznych) – jednak bez możliwości trwałego zatrudnienia.
3. Zorganizowaliśmy także szereg mniejszych projektów i inicjatyw prospołecznych (np. „Szaf wietrzenie”, czyli kiermasz na rzecz Domu Samotnej Matki na Pradze, zorganizowany w 2009 roku).
4. Posiadamy ponadto bogate, wieloletnie doświadczenie w realizacji wydarzeń integrujących różne środowiska społeczne oraz grupy wiekowe. Doświadczenia te nabyliśmy, uczestnicząc w licznych imprezach typu *street events* organizowanych na warszawskiej Pradze (np. „Święto ulicy Żąbkowskiej”, „Festiwal Żąbkowska”).

W 2019 roku na ceglany murze przy Markowskiej 20 na terenie zrewitalizowanej **Warszawskiej Wytwórni Wódek „Koneser”** powstał z inicjatywy Stowarzyszenia mural autorstwa Arkadiusza Andrejkowa. Pojawienie się muralu jest inicjatywą zmierzającą do ożywienia najbliższego otoczenia oraz zaakcentowania historycznego charakteru przestrzeni Konesera, stanowiącej dziedzictwo dzielnicy.

2. Turystyka i promocja Polski

2.1. „Aplikacja przewodnicka po Przemysłu i okolicach jako nowy e-produkt turystyki krajoznawczej i edukacyjnej”

W grudniu 2018 roku zakończyliśmy realizację projektu pn. „**Aplikacja przewodnicka po Przemysłu i okolicach jako nowy e-produkt turystyki krajoznawczej i edukacyjnej**”, który był współfinansowany z środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Stworzyliśmy pięć aplikacji przewodnickich prowadzących po Przemysłu i jego najbliższych okolicach. Aplikacje przeznaczone są na urządzenia mobilne pod kontrolą systemów Android i IOS. Opracowaliśmy pięć tematycznych tras/programów zwiedzania z myślą o turystyce pieszej i rowerowej. Są to: „Przemyśl tysiącletni”, „Kościoły Przemysłu”, „Tajemnice Twierdzy Przemyśl”, „Przemyśl – miasto kultur”, „Militarna historia Przemysłu”.

2.2. „Wprowadzenie innowacyjnych produktów turystycznych do oferty Kampinoskiego Parku Narodowego celem promowania rozwoju krajowej ekoturystyki i turystyki edukacyjnej”

W grudniu 2016 roku zakończyliśmy realizację projektu pn. „**Wprowadzenie innowacyjnych produktów turystycznych do oferty Kampinoskiego Parku Narodowego celem promowania rozwoju krajowej ekoturystyki i turystyki edukacyjnej**”, dofinansowanego dzięki dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki.

W ramach przedsięwzięcia stworzyliśmy siedem multimedialnych, elektronicznych przewodników w formie aplikacji na urządzenia mobilne. Każdy z przewodników poświęcony jest innej trasie tj. ścieżce edukacyjnej (przyrodniczej) wytyczonej w Kampinoskim Parku Narodowym. Powstał także portal internetowy www.posciezkachkpn.pl, którego kluczowym zadaniem jest promocja walorów przyrodniczo-antropogenicznych KPN, bezpłatna dystrybucja e-przewodników, a także przybliżenie walorów przyrodniczo-antropogenicznych parku osobom niepełnosprawnym poprzez funkcjonalność wirtualnej wycieczki po Kampinosie.

STOWARZYSZENIE
Monopol Warszawski

2.3. Wycieczki turystyczne i spacery po Warszawie

Od początku swojej działalności organizujemy **wycieczki turystyczne oraz spacery po Warszawie i jej okolicach, którym towarzyszy przewodnik**. Realizujemy także oprowadzania indywidualne oraz okolicznościowe, które towarzyszą imprezom miejskim.

W partnerstwie z Fundacją Rozwoju Warszawskiego Ogrodu Zoologicznego „Panda” pełnimy także rolę głównego przewodnika po zabytkowej Willi Żabińskich ulokowanej na terenie warszawskiego ZOO.

W 2014 roku z okazji otwarcia drugiej linii warszawskiego metra zorganizowaliśmy – we współpracy z Warszawską Organizacją Turystyczną i przy finansowym wsparciu Urzędu Miasta Stołecznego Warszawa – **cykl spacerów „100 metrów od metra”**. Trasy spacerowe prowadziły po okolicach stacji drugiej linii metra. Opracowaliśmy cztery trasy: „Niezwykła Praga”, „Praskie zapachy – kwiaty i czekolada”, „Nieznane zielone miasto – spacer Skarpą Warszawską”, „Odkrywamy Wolę”.

W ramach projektu przeszkoliliśmy także **10 przewodników miejskich**, a także przygotowaliśmy koncepcję spacerownika **„Okolice Warszawskiego Metra”**.

2.4. „Witajcie na Pradze”

W 2012 roku, z okazji organizacji w Warszawie mistrzostw UEFA EURO 2012, przygotowaliśmy dwujęzyczną aplikację mobilną po warszawskiej Pradze pn. **„Witajcie na Pradze”**.

Aplikacja została wykonana w wersji angielskojęzycznej oraz rosyjskojęzycznej. Elektroniczny przewodnik składa się z dwóch warstw: informacyjnej oraz turystycznej. Pierwsza z nich umożliwia łatwe zlokalizowanie na mapie dzielnicy punktów użytkowych typu bankomaty, dworce kolejowe, wybrane przystanki komunikacji miejskiej, restauracje czy hotele. Warstwa turystyczna to z kolei multimedialna trasa obejmująca atrakcje i ciekawostki dzielnicy. Opatrzona jest zdjęciami oraz opisami poszczególnych punktów.

Oprócz przygotowania e-przewodnika, prowadzącego po terenie między Stadionem Narodowym a Dworcem Wileńskim, przeszkoliliśmy kilkunastu przewodników miejskich, którzy w czasie EURO 2012 pełnili dyżury w Punkcie Informacji Turystycznej. Projekt otrzymał dofinansowanie ze środków Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy.

2.5. Punkt Informacji Turystycznej

W latach 2006-2015 prowadziliśmy na warszawskiej Pradze **Punkt Informacji Turystycznej**. Do roku 2015 był on zlokalizowany przy ul. Żąbkowskiej i funkcjonował początkowo jako „Projekt Info Praga”, a od 2009 roku – pod nazwą Praskie Biuro Przewodnickie „To Tu”. Oprócz funkcji informacyjnych punkt pełnił rolę galerii sztuki oraz zaplecza dla szkoleń i kursów dla pilotów oraz przewodników miejskich.

W roku 2015 Punkt Informacji Turystycznej został przeniesiony do warszawskiego ZOO, gdzie udostępniane były materiały drukowane Warszawskiej Organizacji Turystycznej oraz Stołecznego Biura Turystyki, a także wydawnictwa własne, w tym nasze spacerowniki i publikacje książkowe.

2.5. Wycieczki dla Powstańców Warszawskich

Remedium na samotność i potrzebę kontaktów międzyludzkich stanowią w głównej mierze wspólne wyjazdy.

W latach 2019-2021 Stowarzyszenie z partnerami towarzyszącymi zorganizowało dla podopiecznych dziennego domu dla Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22 kilkanaście tematycznych wycieczek po Warszawie i Mazowszu. Wyjazdom towarzyszyli głównie wolontariusze pełniący rolę opiekunów oraz przewodnik i warsawianista, Janusz Owsiany – prezes SMW.

Oprócz realizowania celów czysto poznawczych, okazało się, że z punktu widzenia potrzeb i preferencji Powstańców Warszawskich, którzy często pozostają przez większość swojego czasu w osamotnieniu, wspólne wyjazdy stanowiły dla nich jedną z **najbardziej atrakcyjnych form aktywizacji będącą równocześnie dla seniorów możliwością realizowania swoich potrzeb w zakresie kontaktów międzyludzkich i poczucia przynależności do społeczeństwa.**

3. Komercyjna działalność w zakresie turystyki

Systematycznie zwiększamy naszą aktywność w zakresie **komercyjnej działalności organizatora turystyki**. Rozwój tej działalności służy finansowaniu naszej misji oraz propagowaniu turystyki aktywnej.

Organizujemy i oprowadzamy wycieczki edukacyjne dla szkół, realizujemy wyjazdy tematyczne na podstawie własnych programów zwiedzania (np. „Mazowsze na filmowo”, „Szlak Pianisty”). Prowadzimy także kursy dla przewodników miejskich oraz pilotów wycieczek.

Samodzielnie lub we współpracy z organizacjami partnerskimi zrealizowaliśmy już wyjazdy turystyczne do Holandii, Czech, Włoch, Austrii, Niemiec.

W 2020 roku na zlecenie Galerii Wileńskiej opracowaliśmy **6 tras spacerowych po Starej Pradze i braliśmy udział w oprowadzaniu grup**. Projekt został objęty honorowym patronatem Burmistrza Dzielnicy Praga Północ Ilony Soji-Kozłowskiej.

4. Kultura i sztuki piękne

4.1. Monodram i wystawa w Ambasadzie RP w Paryżu

Na zaproszenie Ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej we Francji, Tomasza Młynarskiego, w siedzibie naszej palcówki dyplomatycznej w Paryżu 4 października 2019 roku, w 75. rocznicę zakończenia Powstania Warszawskiego, zorganizowaliśmy występ Małgorzaty Bańki, która zaprezentowała **monodram** pn. „**Nie bój się nocy. Opowieść o Powstaniu Warszawskim**”. Artystka przygotowała swój występ na nasze zamówienie dla Domu Powstańców Warszawskich przy ulicy Nowolipie 22, gdzie miał on swoją premierę 2 sierpnia 2019 roku. Monodram uzupełniały fragmenty relacji Wandy Traczyk Stawskiej ps. „Pączek” ze spotkania międzypokoleniowego w ramach cyklu „Moja Warszawa”. Gościem honorowym wydarzenia był, mieszkający na stałe we Francji uczestnik Powstania Warszawskiego, Jerzy Szumański.

Efektom zaprezentowania Polonii francuskiej monodramu i wystawy była wizyta uczniów z Collège les Hauts Grillets et Lycée International de Saint-Germain-en-Laye z Sekcji Polskiej w Domu Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22.

Występowi towarzyszyła szczególna **wystawa fotografii** wykonanych w Polsce przez **Antona Roya Ganza**, pierwszego powojennego ambasadora Szwajcarii w Polsce, który od wiosny do jesieni 1946 roku dokumentował na kliszach obraz zrujnowanego w wyniku działań wojennych miasta, jak również pierwsze oznaki jego powrotu do życia.

Zgromadzonym w Paryżu licznie przybyłym gościom opowieść o walczącej stolicy, a potem jej odradzaniu się do współczesnego kształtu, przedstawił Janusz Owsiany – prezes Stowarzyszenia, dzięki którego staraniom fotografie na nowo zyskały grono kolejnych odbiorców.

Poprzez te dwie narracje: Małgorzaty Bańki i Janusza Owsianego, powstał niezmiernie wymowny i czytelny obraz tamtych dni. Polonia francuska pozbawiona możliwości obcowania z podobnym przekazem była bardzo poruszona i domagała się kontynuacji wydarzenia.

4.2. Spektakle w Willi Żabińskich pt. „Tylko to, co zrobić należało”

W październiku i listopadzie 2018 roku odbyły się kolejne spektakle opowiadające historię rodziny **Antoniny i Jana Żabińskich**. Zostały one zorganizowane w modernistycznej willi na terenie warszawskiego ZOO, stanowiącej niegdyś dom państwa Żabińskich. Willa w czasie okupacji hitlerowskiej dała schronienie kilkuset Żydom, ukrywanych przez bohaterską rodzinę ówczesnego dyrektora ZOO.

Scenariusz spektaklu został oparty na wspomnieniach małżeństwa Żabińskich, spisanych przez Antoninę Żabińską w książce „Ludzie i zwierzęta”, rozmów z ich dziećmi: Teresą i Ryszardem, gośćmi willi, a także na podstawie zgromadzonych świadectw, dokumentów z archiwum Yad Vashem oraz rozmów z Moshe Tiroshem – jednym z ocalałych. Integralną częścią spektaklu są również projekcje wideo oraz materiały audio, nawiązujące do przeżyć i doświadczeń ludzi – Polaków i Żydów. Opowieści towarzyszy muzyka na żywo, a sam spektakl rozgrywa się symultanicznie na dwóch poziomach willi – widzowie zostają podzieleni na dwie grupy.

Spektakle otrzymały dofinansowanie z programu Muzeum Historii Polski „Patriotyzm jutra” oraz Programu Dotacyjnego „Niepodległa”.

4.3. Koncert „Pamiętamy i Pomagamy”

W sierpniu 2018 roku, przystąpiliśmy do współpracy z Towarzystwem Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury, Towarzystwem Przyjaciół Pragi Oddział Towarzystwa Przyjaciół Warszawy i Grupą Historyczną „Zgrupowanie Radosław”.

Efektem tego partnerstwa było zorganizowanie koncertu pn. **„Pamiętamy i pomagamy”**. Wydarzenie miało miejsce w muszli koncertowej Parku Praskiego.

Oprócz wykonania piosenek powstańczych i pieśni patriotycznych, przedstawiono Dioramę Powstańczą „Zwykły dzień Powstania Warszawskiego”. Uczestnicy mieli okazję obejrzeć m.in. uzbrojenie oraz umundurowanie uczestników powstania warszawskiego, żołnierzy niemieckich, a także przedmioty codziennego użytku z tamtego okresu.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Zastępca Burmistrza Dzielnicy Praga Północ Miasta Stołecznego Warszawy Zbigniew Cierpisz. Patronat medialny objęli: Tygodnik „Idziemy”, Salve TV oraz Radio Warszawa.

4.4. „Róbmy sztukę!”

W grudniu 2017 roku zakończyliśmy realizację projektu „**Róbmy Sztukę**”, który otrzymał dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Projekt adresowany był do dzieci ze szkół podstawowych na terenie całej Polski. Jego zadaniem była edukacja w zakresie sztuki nowoczesnej oraz pobudzanie wrażliwości i kreatywności artystycznej u dzieci.

4.5. „Warszawa 1946 – Między życiem a śmiercią”

W październiku 2017 roku, w ramach działań promujących projekt przekształcenia Muzeum Polskiego w szwajcarskim mieście Rapperswil w nowoczesne Centrum Polskie, Stowarzyszenie postanowiło zorganizować ekspozycję fotografii autorstwa pierwszego powojennego ambasadora Szwajcarii w Polsce, Antona Roya Ganza.

Wybrane fotografie wykonane w zrujnowanej po II wojnie światowej Warszawie w formie **posterów zostały umieszczone na ogrodzeniu Królewskich Łazienek**, tworząc plenerową wystawę dostępną dla mieszkańców Warszawy i odwiedzających ją gości z kraju i zagranicy.

Prezentowane postery zestawiają fotografie wykonane w powojennej Warszawie przez A.R. Ganza ze współczesną architekturą danego miejsca. Część z nich była wystawiana m.in. w Domu Powstańców Warszawskich oraz CAM Nowolipie.

4.6. „Dom pod Zwariowaną Gwiazdą” – pierwszy spektakl w Willi Żabińskich

W październiku 2016 roku na okoliczność programu pn. „Patriotyzm Jutra” na terenie Willi Żabińskich mieszczącej się na terenie warszawskiego ZOO zrealizowaliśmy **spektakl teatralny pod nazwą „Dom pod Zwariowaną Gwiazdą”**. Projekt otrzymał dotację Muzeum Historii Polski.

Animatorem i współorganizatorem wydarzeń kulturalnych i artystycznych, odbywających się w zrewitalizowanej Willi Żabińskich jesteśmy od kwietnia 2015 roku, tj. od momentu zakończenia procesu rewitalizacji obiektu.

4.7. Promocja polskiego malarstwa za granicą

Wydany przez SMW katalog wystawy „Warshau ist feminin”.

Od wielu lat, we współpracy z naszym partnerem, **Stowarzyszeniem „Convivium” z Berlina**, oraz pod auspicjami polskich placówek konsularnych, organizujemy imprezy promujące polskie malarstwo w krajach niemieckojęzycznych.

Ostatnią z nich była **wystawa prac warszawskich malarek pt. „Warshau ist feminin”** („Warszawa jest kobieca”), zaprezentowana jesienią 2016 roku w stolicy Niemiec, a następnie w Monachium i w Kolonii. Podejmowane przez nas działania mają na celu promowanie uzdolnionych polskich twórców na europejskim rynku sztuki, a także pomoc w sprzedaży ich prac za godziwą cenę.

Od 2001 roku współorganizowaliśmy łącznie **osiem dużych prezentacji malarstwa, grafiki i rysunku czołowych artystów polskich** (przy czym każda z wystaw pokazywana była w pięciu miastach na terenie całych Niemiec oraz w Szwajcarii i Austrii). W latach 2016-2017 uczestniczyliśmy także we wspólnej organizacji **czterech koncertów muzyki klasycznej** w Warszawie i w Berlinie z udziałem studentów Uniwersytetu Muzycznego im. F. Chopina z Warszawy i Uniwersytetu Sztuki Wydziału Muzycznego z Berlina.

4.8. Koncerty i recitale w Willi Żabińskich

W Willi Żabińskich odbyło się do tej pory **kilkanaście dużych imprez artystycznych i kulturalnych**, które zebrały znakomitą prasę i spotkały się z doskonałym przyjęciem w środowiskach opinio- i kulturotwórczych.

W kwietniu 2015 roku zorganizowaliśmy **koncert inauguracyjny otwarcie willi** (jako obiektu kulturalno-muzealnego) z udziałem wybitnego polskiego pianisty, **Janusza Olejniczaka**. Repertuar nawiązywał do okupacyjnej historii Warszawy, w tym także do doświadczeń rodziny Żabińskich. Koncert zgromadził stacje telewizyjne z krajów, których ambasadorowie uczestniczyli w wydarzeniu tj. Wielkiej Brytanii, Izraela, Szwajcarii, Austrii, Stanów Zjednoczonych i Niemiec. Wydarzenie zebrało entuzjastyczne recenzje w Polsce i zagranicą.

W ramach **XII Festiwalu Kultury Żydowskiej „Warszawa Singera”** w sierpniu 2015 roku odbył się w Willi Żabińskich recital Moniki Chrzastowskiej. Artystka zaprezentowała utwory żydowskiej pieśniarki Wiery Gran.

W grudniu 2015 roku willa gościła wybitnych **Filharmoników Berlińskich**, tworzących formację Berlin Philharmonic Piano Trio. W wydarzeniu tym uczestniczyli przedstawiciele korporacji prawniczych i ich goście, a także dziennikarze, przedstawiciele Biura Kultury Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy oraz Ambasador Izraela w Polsce. Willa rozbrzmiewała także muzyką Chopina oraz rytmem Afryki. Odbyły się tu również liczne kameralne imprezy: np. recytacje prozy Antoniny Żabińskiej w wykonaniu znanej aktorki Ewy Dałkowskiej przy akompaniamencie muzycznym.

Od dnia inauguracji koncerty stanowią stały element programu imprez w Willi Żabińskich. Odbyły się tu już m.in. koncerty z udziałem młodych polskich muzyków, wychowanków Janusza Olejniczaka, wieńczone występami Mistrza. W imprezach uczestniczyli m.in. **seniorzy z Domu Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22**, przedstawiciele warszawskich szkół muzycznych, środowisk twórczych oraz Biura Kultury Urzędu Miasta Warszawy. Zorganizowany został także koncert z udziałem uzdolnionych muzycznie **dzieci autystycznych**, sponsorowany przez duże firmy prawnicze.

4.9. Wernisaże i wystawy przy Żąbkowskiej 36

Do 2009 roku, w ramach Punktu Informacji Turystycznej prowadzonego przy ul. Żąbkowskiej 36 oraz projektu Info Praga, regularnie organizowaliśmy **okolicznościowe wystawy malarskie i fotograficzne oraz wernisaże**. Prowadziliśmy także **kursy z zakresu sztuk pięknych**. Odbływały się one w InfoGalerii – części projektu InfoPraga będącego jednocześnie punktem informacji turystycznej i kulturalnej.

W roku 2009 zorganizowaliśmy happening fotograficzny **„Warszawska superbohaterka”** w ramach festiwalu kultury niezależnej „Rewizje: Most – Targi młodej sztuki”.

W roku 2007 zrealizowaliśmy projekt **„Praska Kreska”**, czyli cykl otwartych warsztatów z zakresu rysunku w plenerach warszawskiej Pragi, dzięki dotacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

Zwieńczeniem projektu była wystawa komiksów narysowanych przez dzieci i młodzież z praskich szkół, która zyskiwała zawsze szczególną oprawę oraz była pretekstem do spotkań sąsiedzkich.

4.10. „Pracownia otwarta”

W latach 2008-2014 przeprowadziliśmy łącznie pięć edycji projektu **„Pracownia otwarta”**, współfinansowanego ze środków Urzędu Dzielnicy Praga Północ.

Projekt polegał dwuetapowo na organizacji i prowadzeniu **warsztatów malarskich oraz z zakresu grafiki i rysunku** w formule otwartej.

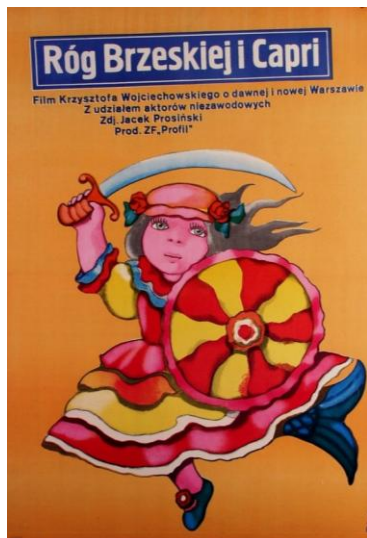
Przedsięwzięcie, oprócz pobudzania kreatywności i wyzwalania pasji twórczych, posiadało silny wymiar społeczny. Cieszyło się ogromnym zainteresowaniem osób ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, tj. przede wszystkim kobiet z warszawskiej Pragi.

4.11. Fundacja na „Starej Pradze”, Teatr „Wytwórnia” i współpraca z ZASP

W latach 2004-2005, wspólnie z powołaną przez nas do życia **Fundacją „Na Starej Pradze”** zrealizowaliśmy kilka dużych przedsięwzięć artystycznych, stanowiących etap pilotażowy projektu utworzenia **Centrum Kultury na Pradze**.

Były to m.in.: **„Małe Formy, Radosna Twórczość – Aktorska Wiosna Teatralna”**, cykl prelekcji o historii i zabytkach Pragi, połączonych z warsztatami plastycznymi pn. **„Lato na Starej Pradze”**, sesja naukowa o dziedzictwie kulturowym Pragi pn. **„Praska Jesień Kultury”**, przedstawienia dla dzieci **„Pan Andersen na Pradze”**.

Największym z przedsięwzięć było utworzenie w listopadzie 2005 roku stałej, niezależnej sceny na terenie warszawskiego „Konesera” tj. **Teatru Wytwórnia**.

Współzałożycielami teatru byli dramaturdzy z Grupy G-8. Teatr funkcjonował do 2010 roku. Na jego deskach wystawiono łącznie kilkadziesiąt spektakli, w tym dla dzieci i młodzieży. Podstawą repertuaru dla najmłodszych były inscenizacje bajek. W programie sceny dla dzieci znalazły się także warsztaty twórcze dla najmłodszych, a dzieci z najbiedniejszych rodzin praskich otrzymały darmowy wstęp na spektakle.

Jednym z naszych najwcześniejszych przedsięwzięć w latach 2002-2004 było podjęcie współpracy ze **Związkiem Artystów Scen Polskich**, w ramach której zrealizowaliśmy m.in. następujące projekty artystyczne: „Białostocka off”, „Wigilia Nocy Świętojańskiej z artystami”, wystawa z okazji 10-lecia Europejskiej Akademii Sztuk, spektakl „Czarownice” kreowany przez Teatr Plenerowy TE-O-KA, projekcje filmu dokumentalnego w reżyserii Krzysztofa Wojciechowskiego „Róg Brzeskiej i Capri”.

5. Działalność edukacyjna, naukowa, szkoleniowa, popularyzatorska

5.1. „Poszli chłopcy w bój bez broni” – notacje filmowe

Ministerstwo Obrony Narodowej przyznało w listopadzie 2025 roku Stowarzyszeniu Monopol Warszawski środki finansowe w formie dotacji na realizację zadania publicznego pn. „**Poszli chłopcy w bój bez broni**” – wspomnienia Powstańców Warszawskich.

W ten sposób został opracowany cykl **5 notacji filmowych dla upowszechniania i podtrzymania tradycji narodowej**, a także pielęgnowania polskości oraz w celu rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej a także kulturowej wśród Polaków mieszkających tu w kraju jak i zagranicą. Dostęp do materiałów jest nieodpłatny dla wszystkich chętnych.

Zadanie zostało zrealizowane między 30 listopada a 31 grudnia 2024 roku w Warszawie.

5.2. „Poszli chłopcy w bój bez broni” – wykłady

W ramach propagowania materiałów wspomnieniowych prezentujących sylwetki Powstańców Warszawskich, pn. „**Poszli chłopcy w bój bez broni**” współfinansowanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej odbyły się 18 i 19 grudnia 2024 roku dwa otwarte spotkania.

W ich trakcie Janusz Owsiany, varsavianista, opowiedział zgromadzonym o kulisach nagrywania materiałów z weteranami. Przybliżył ich sylwetki oraz zaprezentował pierwszą z powstałych notacji, której bohaterem jest Ryszard Dworak ps. „Szcwany Lis”.

Wydarzenia odbyły się dzięki współpracy z Centrum Aktywności Międzypokoleniowej Armii Ludowej oraz Centralnej Bibliotece PTTK.

5. Działalność edukacyjna, naukowa, szkoleniowa, popularyzatorska

5.3. „Dziewczyny w świecie obłąkanym od wojny”

Stowarzyszenie Monopol Warszawski w lipcu 2024 roku otrzymało darowiznę przekazaną przez Fundację Totalizatora Sportowego. W całości przeznaczylismy ją na zrealizowanie projektu pt. **„Dziewczyny w świecie obłąkanym od wojny”**, na który złożyły się wspomnienia Powstańców Warszawskich w postaci materiałów audiowizualnych opatrzone komentarzem historycznym.

W efekcie powstało dziewięć notacji o tematyce historycznej, obyczajowej i społecznej. Wypowiedzi weteranek zostały zmontowane i opatrzone komentarzem historycznym. Z myślą o osobach niesłyszących na wszystkie materiały zostały nałożone napisy.

Projekt ma charakter dokumentacyjny i adresuje potrzebę oddziaływania na młode pokolenie poprzez przekazywanie wzorców i wartości patriotycznych w sposób rzetelny i bezpośredni. Ma na celu pogłębienie wiedzy historycznej i tożsamości narodowej oraz wyczulić na losy innych.

Notacje
są udostępnione
nieodpłatnie
na stronie:
www.monopolwarszawski.pl
zakładka: multimedia.

WSPOMNIENIA POWSTAŃCZYŃ WARSZAWSKICH

DZIEWCZYN Y
W ŚWIECIE
O B Ł Ą K A N Y M O D W O J N Y

DOSTĘPNE NA:
WWW.MONOPOLWARSZAWSKI.PL
ZAKŁADKA: MULTIMEDIA

STOWARZYSZENIE
MONOPOL WARSZAWSKI

TOTALIZATOR
SPORTOWY
FUNDACJA

5. Działalność edukacyjna, naukowa, szkoleniowa, popularyzatorska

5.4. „Praska Akademia Nowych Mediów”

PRASKA AKADEMIA NOWYCH MEDIÓW

START 01 LIPCA 2016

JEDYNA TAKA ALTERNATYWA NA WAKACYJNĄ NUDE!

Bezpłatny kurs nowoczesnego dziennikarstwa, z wykorzystaniem technik współczesnego przekazu i produkcji telewizyjnej, prowadzony przez doświadczonych ludzi mediów dla młodzieży z Warszawskich szkół! Zapisy pod adresem http://www.bit.ly/zgloszenie_PANM

W sierpniu 2016 roku z sukcesem zrealizowaliśmy pierwszą, pilotażową edycję „Praskiej Akademii Nowych Mediów” – profesjonalnego kursu dziennikarstwa dla młodzieży z warszawskich szkół, organizowanego we współpracy i przy finansowym wsparciu Centrum Wspierania Rodzin „Rodzinna Warszawa”.

Kurs, prowadzony przez doświadczonych dziennikarzy i ludzi mediów, miał na celu przekazanie podstawowych umiejętności dziennikarsko-reporterskich, a także przygotowanie do realizacji filmowych materiałów informacyjno-publicystycznych. W projekcie „Praskiej Akademii..” byliśmy odpowiedzialni za warstwę merytoryczną (opracowanie programu zajęć), dobór wykładowców, a także zapewnienie infrastruktury szkoleniowej.

5.5. Kursy i szkolenia dla przewodników i pilotów wycieczek

Od początku działalności **organizujemy lub współorganizujemy kursy oraz szkolenia zawodowe dla pilotów wycieczek i przewodników miejskich.** Od roku 2009 koncentrujemy się przede wszystkim na szkoleniach dla przewodników wyspecjalizowanych głównie w tematyce praskiej. Do tej pory przeszkoliliśmy ponad 50 osób, w tym w ramach licznych projektów współfinansowanych z dotacji i środków publicznych.

Przy okazji oprowadzania szkoleniowego po zrewitalizowanej za fundusze unijne Willi Żabińskich (znajdującej się w warszawskim ZOO), nawiązaliśmy współpracę z organizatorami turystyki historycznej z Izraela i USA, realizując instruktaż dla organizatorów wyjazdów.

5. Działalność edukacyjna, naukowa, szkoleniowa, popularyzatorska

5.6. Własna audycja w Radio Off, obecność w innych mediach

W latach 2006-2008, w ramach projektu InfoPraga, prowadziliśmy **własną audycję radiową na antenie Radia Off**. Cykl poświęcony był ciekawostkom i bieżącym wydarzeniom z ulic Pragi.

Ponadto, od wielu już lat nasi eksperci w zakresie varsavianistyki oraz rewitalizacji miejskiej, a wśród nich prezes Stowarzyszenia – Janusz Owsiany, są stałymi gośćmi na antenach: TVP INFO, WOT, TVP1, Polsatu, TVN, Polskiego Radia, Radia dla Ciebie oraz na łamach: „Faktu”, „Gazety Wyborczej”, „Newsweeka”, „Polityki”, „Stolicy” czy „Tygodnika Powszechnego”.

5.7. Prelekcje i wykłady

W 2005 roku, w ramach projektu „Praska jesień kultury”, zorganizowaliśmy sesję naukową „**Na prawym brzegu – dziedzictwo kulturowe warszawskiej Pragi**”, na którą złożyło się siedem referatów poświęconych tematyce historii oraz zabytków dzielnicy.

W ramach projektów „**Lato na Starej Pradze**” i „**A może na Pragę...**”, zrealizowanych w 2006 roku, prowadziliśmy prelekcje na temat historii i dziedzictwa kulturowo-historycznego warszawskiej Starej Pragi. Pogadanki odbywały się albo w formule stacjonarnej (wówczas połączone były z pokazem multimedialnym slajdów), albo jako spacer tematyczny. Wykłady były prowadzone przez pracowników Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytutu Sztuki PAN, a także przez uznanych varsavianistów, przewodników miejskich.

W 2021 roku uruchomiliśmy na **kanale YouTube Stowarzyszenia Monopol Warszawski** cykl wykładów pn. „**Gawędy warszawskie**”, czyli mało znanych historii o Warszawie i jej mieszkańcach, prowadzonych przez przewodnika oraz varsavianistę Janusza Owsianego.

5. Działalność edukacyjna, naukowa, szkoleniowa, popularyzatorska

5.8. Inne doświadczenia

1. We wrześniu 2021 roku doszło do finalizacji starań Stowarzyszenia w sprawie wydania i upowszechniania wspomnień jednego z podopiecznych Domu Powstańców Warszawskich przy ul. Nowolipie 22 – Witolda Lisowskiego ps. "Lis," w formie **tomiku wierszy pt. „Zaduma”**. W czasie zorganizowanego w jednej ze szkół warszawskich spotkania autorskiego z dziećmi i młodzieżą autor wspominał swoje dzieciństwo i młodość spędzone na Białoleścu. Czytał wybrane wiersze i opowiadał uczniom o swojej barwnej drodze życiowej, która przez odległe kraje zaprowadziła go na powrót do Białoleśca. Wydarzenie swoim patronatem objął Burmistrz Dzielnicy Białoleśca Miasta Stołecznego Warszawy Grzegorz Kuca wraz z Zarządem. Zapowiadana jest kontynuacja spotkań z tym wyjątkowym mieszkańcem Warszawy, świadkiem wielu wydarzeń historycznych.
2. W 2020 roku współtworzyliśmy grę miejską **„Poznaj zakamarki Targówka Fabrycznego i Elsnerowa”** w ramach „Festiwalu Targówek ludzi – Come In” we współpracy z działaczami, instytucjami i Urzędem Dzielnicy Warszawa Targówek. W 2019 roku zrealizowaliśmy grę miejską pn. **„Kalejdoskop Wolności”** w ramach „Pikniku wolności na plaży Wilanów”. Jako członek zbiorowy Towarzystwa Przyjaciół Warszawy wsparliśmy organizacyjnie Oddział Sadyba - Wilanów TPW. Do realizacji zaprosiliśmy licencjonowanych przewodników miejskich związanych z różnymi oddziałami Towarzystwa Przyjaciół Warszawy (Oddział KORT, Akademicki, Towarzystwo Przyjaciół Saskiej Kępy). Partnerami wydarzenia byli: Muzeum Pałacu Króla Jana III oraz Centrum Kultury Wilanów.
3. W ramach działalności eksperckiej i konsultacyjnej sporządzamy także **opracowania dotyczące historii Warszawy, wybranych miejsc i artefaktów** (np. „Historia ogródków działkowych na terenie Pragi” – 2014). Prowadzimy również tzw. **śledztwa historyczne** oraz bierzemy udział w szkoleniach i sympozjach tematycznych (np. w szkoleniu dotyczącym sektora creative industries w Berlinie na zaproszenie Gabinetu Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy – 2010).
4. Ponadto, obsługujemy dziennikarzy zainteresowanych Pragą oraz pomagamy studentom, ludziom mediów i przewodnikom miejskim w zdobywaniu materiałów i informacji o tematyce praskiej. Wreszcie **oceniamy projekty rewitalizacyjno-kulturalne i formułujemy rekomendacje** (m.in. prowadziliśmy konsultacje dotyczące formuły i kształtu Muzeum Polskiej Wódki dla BBI-JUVENES oraz PERNOD RICARD, a także konsultacje w sprawie projektu stworzenia Centrum Kreatywności w rewitalizowanym budynku przy ul. Targowej 56). Uczestniczymy także w konsultacjach społecznych (np. z kupcami z Bazaru Różyckiego) oraz inicjujemy i opracowujemy własne projekty oraz zachęcamy do ich wspólnej realizacji naszych współpracowników i partnerów.

6. Projekty dla dzieci i młodzieży

6.1. „Warszawa, Wasz nowy dom”

Od października do grudnia 2022 roku realizowaliśmy program działań edukacyjno-integracyjnych pn. „Warszawa, Wasz nowy dom”, który dedykowany był rodzinom ukraińskim i polskim. Projekt uruchomiony przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych Urzędu m.st. Warszawy był realizowany przy wsparciu Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF).

W ramach zadania zorganizowaliśmy: 4 spotkania integracyjne, 14 miejskich spacerów tematycznych z przewodnikiem, 15 wyjść do instytucji kultury, sztuki i nauki, 12 jednodniowych wycieczek po Warszawie i okolicach, a także 56 godzin warsztatów dla młodzieży.

W kontekście zmian społecznych związanych z realizacją zadania osiągnęliśmy następujące cele: integracyjny (ułatwienie ukraińskim uchodźcom adaptacji w środowisku lokalnym), edukacyjny (przekazanie wiedzy o historii oraz współczesności Polski i Warszawy, podniesienie poziomu znajomości języka polskiego dzięki uczestnictwu w programie polskich rodzin), popularyzatorski (upowszechnianie materiału dokumentalistycznego ze zrealizowanego programu i pozycjonowanie go jako rozwiązania modelowego, rekomendowanego do powielenia w innych ośrodkach miejskich).

Na potrzeby projektu stworzyliśmy Akademię Varsavianistyczną, w ramach której zapewniliśmy dodatkowe zajęcia animacyjne i integrujące młodzież ukraińską oraz polską.

6.2. Warsztaty varsavianistyczne dla najmłodszych

W grudniu 2016 roku, w ramach programu tzw. małych grantów Miasta Stołecznego Warszawy, zrealizowaliśmy projekt varsavianistyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym pn. **„100 lat! Niech żyje, żyje nam!” – 12 spotkań varsavianistycznych dla dzieci z przedszkoli na terenie dzielnicy Wola w ramach obchodów 100-lecia przyłączenia Woli do Warszawy**”.

W trakcie spotkań przedstawiliśmy dzieciom obraz ich dzielnicy na przestrzeni dziejów, budując pomost pomiędzy czasami historycznymi a teraźniejszością. Miała to być swego rodzaju historyczna podróż po najciekawszych zakątkach dzielnicy, obfitująca w spotkania z najważniejszymi postaciami powiązanymi z przeszłością tego miejsca oraz ukierunkowana na przedstawienie wydarzeń, które ukształtowały współczesny obraz Woli.

6.3. „Patron 2.0”

W 2014 roku zakończyliśmy realizację projektu **PATRON 2.0**, współfinansowanego ze środków Muzeum Historii Polski w ramach programu „Patriotyzm Jutra”. Projekt realizowany był we współpracy z Kuratorium Oświaty, Fundacją „Grupa Twórcza” oraz Urzędami Dzielnicy Praga Południe i Targówek.

Projekt polegał na przybliżeniu młodzieży gimnazjalnej sylwetek patronów ich szkół. Prowadziliśmy wykłady i spotkania z młodzieżą, a przy okazji prezentacji sylwetki Hetmana Czarnieckiego przygotowaliśmy specjalną wizualizację, prowadzącą młodzież śladami tej historycznej postaci. Ponadto, na terenie placówek oświatowych powstały instalacje artystyczno-przestrzenne, zbudowane wspólnie przez uczniów i artystów-plastyków. Budowa tych instalacji stanowiła doskonałe narzędzie pobudzania kreatywności uczniów oraz wzmacniania ich poczucia identyfikacji ze szkołą.

6.4. „To Sztuka! Puka”

W roku 2012 zrealizowaliśmy w partnerstwie z Narodową Galerią Sztuki „Zachęta” projekt pn. **„To Sztuka! Puka”** współfinansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Projekt miał na celu szerzenie wiedzy o sztuce współczesnej oraz rozwijanie wyobraźni oraz umiejętności plastycznych dzieci w szkołach, a także placówkach edukacyjnych z małych miejscowości, miasteczek i wsi na terenie Polski. Zakładał przeprowadzenie warsztatów ze sztuki współczesnej dla dzieci. Był również lekcją pokazową dla nauczycieli, którym przekazaliśmy materiały dydaktyczne, zawierające gotowe scenariusze lekcji z zakresu sztuki i kultury współczesnej.

6.5. „Strefa małego kibica”

W roku 2012 zakończyliśmy także projekt współfinansowany ze środków Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy pn. **„Strefa małego kibica”**.

Projekt realizowany był w związku z mistrzostwami w piłce nożnej EURO 2012. Miał na celu pobudzanie najmłodszych do aktywności sportowej oraz naukę pozytywnej rywalizacji.

Zorganizowaliśmy warsztaty w Parku Skaryszewskim, vis a vis Stadionu Narodowego, podczas których najmłodszy uczyli się zasad gry w piłkę nożną, kulturalnego kibicowania, gier zręcznościowych (kapsle, przedwojenny „cymbergaj”), a także sporządzania koszulek i trofeów sportowych.

6.6. „Magiczne Drzewo”

W roku 2011 zrealizowaliśmy projekt **„Magiczne Drzewo”**, współfinansowany ze środków Biura Edukacji Miasta Stołecznego Warszawy. Projekt prowadzony był na terenie Parku Skaryszewskiego.

Jego celem było ukazanie dzieciom historii parku oraz poszerzenie ich wiedzy na temat bogactwa przyrodniczego tego unikalnego kompleksu. W ramach projektu prowadzone były warsztaty plastyczne, których zwieńczeniem było wspólne przygotowanie olbrzymiej rzeźby drzewa. Rok wcześniej zrealizowaliśmy podobny projekt – także na terenie Parku Skaryszewskiego – pn. „Ptaki Skaryszaki”, finansowany ze środków dzielnicy Praga Południe. W tym przypadku zajęcia plastyczne i rekreacyjne (w formie spacerów po parku) poświęcone były nauce o ptakach zamieszkujących to miejsce.

Wielokrotnie braliśmy też udział w organizacji „Lata w mieście” dla dzieci, prowadząc praskie spacer edukacyjne oraz zajęcia plastyczne, organizowane na praskich podwórkach.

7. Pobudzanie kreatywności i przedsiębiorczości

7.1. Centrum Aktywizacji i Rozwoju Przedsiębiorczości „Aktywna Praga”

W roku 2010, w ramach Praskiego Biura Przewodnickiego „To Tu”, realizowaliśmy, wspólnie z Biurem Turystycznym TRAVEL i grupą OPEN MIND **projekt „Wytwórnia Sukcesu”**. Był to cykl szkoleń prowadzonych na warszawskiej Pradze, skierowany przede wszystkim do przedsiębiorców, organizacji i osób prywatnych z terenu tej dzielnicy. Zorganizowaliśmy także konferencję „Praska Wytwórnia Sukcesu”, wpisaną w program Międzynarodowego Tygodnia Networkingu.

7.2. „Wytwórnia sukcesu”

W roku 2014 w oparciu o wieloletnie doświadczenia własne, a także dzięki zaangażowaniu współpracujących ekspertów, rozpoczęliśmy proces tworzenia stałej platformy wsparcia oraz aktywizacji społeczności warszawskiej Pragi w różnych obszarach: podejmowania działalności gospodarczej, kształcenia, zwiększania szans na rynku pracy, rozwoju w zakresie kultury i sztuki, a także pobudzania kreatywności.

W tym celu powołaliśmy **Centrum Aktywizacji i Rozwoju Przedsiębiorczości „Aktywna Praga”**, rozwijane w oparciu o potencjał własny Stowarzyszenia oraz zasoby, kompetencje i doświadczenia naszych partnerów i współpracowników oraz we współpracy z Centrum Kreatywności Targowa. W założeniu ta inicjatywa ma zapoczątkować proces budowania klastra „Biznes Praski”.

8. Edukacja poprzez zabawę

Opracowaliśmy i zrealizowaliśmy
kilkanaście gier miejskich, w tym jako
aplikacje internetowe.
Najważniejsze z nich to:

1. **Rowerowa gra miejska Veturilo.** Zorganizowana na zlecenie Zarządu Transportu Miejskiego z okazji rocznicy uruchomienia miejskiego systemu wypożyczalni rowerów Veturillo. Polegała na wyszukiwaniu ciekawostek oraz rozwiązywaniu zagadek podczas wycieczek rowerowych po Warszawie.
2. **Etap Szmulki – Grochów,** czyli rowerowa gra miejska na prawym brzegu Wisły.
3. **Gra 3miejska.** Projekt gry miejskiej online sfinansowany ze środków Akademii Orange, upowszechnia historię i atrakcje turystyczne Trójmiasta.
1. **Gra „Zachęta”.** Gra online na zamówienie Narodowej Galerii Sztuki „Zachęta”. Projekt popularyzuje sztukę współczesną, prezentując historię samej Zachęty oraz sylwetki twórców związanych z placówką i Warszawą.
2. **„OdBlokuj Ursynów”.** Gra miejska o warszawskim Ursynowie. Projekt został sfinansowany z środków Urzędu Dzielnicy Ursynów.
3. **Gra online „Praga Południe”,** sfinansowana ze środków Urzędu Dzielnicy Praga Południe. Gra w formie aplikacji internetowej prezentuje ciekawostki i unikalne miejsca na mapie Pragi Południe.
4. **Warszawska gra historyczna dla dzieci „Bazyl vs Bronek”,** sfinansowana ze środków Biura Promocji m.st. Warszawy.
5. **Gra online „Praga wielu kultur”,** sfinansowana ze środków Urzędu Dzielnicy Praga Północ. Gra ukazuje Pragę jako miejsce konwergencji kultur, co przejawia się m.in. w pozostałościach i dziedzictwie materialnym dzielnicy.
6. **Historyczna gra online „Stara Praga – wielki początek”,** współfinansowana ze środków Urzędu Dzielnicy Praga Północ. Prezentuje historię i relikty Pragi Północ. Przeznaczona jest dla młodzieży i osób dorosłych.
7. **Gra miejska „Bródno Targówek – rób oddolnie”.** Gra została zrealizowana w ramach projektu „Blok, podwórko, kamienice – ożywiły się dzielnice”. Była adresowana do uczniów gimnazjów i liceów z dzielnicy Targówek.
8. **Gra online „Chopin gra”.**
9. **Gra miejska z okazji „Nocy Muzeów 2009”, pn. „Pola Kin na Pradze”.**

8. Nasza działalność wydawnicza

Dotychczas wydaliśmy:

1. **Film DVD** pn. „Jak warszawskie dzieci poszły w bój” – zbiór wspomnień Powstańców Warszawskich przygotowany we współpracy z Muzeum Niepodległości.
2. **Katalog wystawy** malarstwa polskich artystek zorganizowanej w Berlinie i kilku innych niemieckich miastach pt. „Warshau ist feminin”.
3. Cykl wielojęzycznych **spacerowników i informatorów** o tematyce warszawskiej.
4. **Przewodnik** po zabytkowym obiekcie Warszawskiej Wytwórni Wódek „Koneser”.
5. **Książkę** dla dzieci Małgorzaty Owsiany pt. „Rekiny w Pekinie”.
6. **Komiks historyczny** według scenariusza Karoliny Sawickiej z rysunkami Szymona Sobczaka poświęcony historii okupacyjnej warszawskiego ZOO pt. „Wybieg. Opowieść o ludziach niosących ratunek innym w warszawskim ZOO w czasie II wojny światowej”. Publikacja zebrała doskonałe recenzje w fachowej prasie. Komiks poświęcony jest losom Żydów ukrywających się w warszawskim ZOO podczas II wojny światowej oraz prezentuje historię Willi Żabińskich jako centralnego elementu tej opowieści.
7. **„Mapa Starej Pragi”**. Książka w wersji polsko- i angielskojęzycznej na temat atrakcji miejskich warszawskiej Pragi, bogato ilustrowana rysunkami dzieci z praskich przedszkoli.

9. My i nowoczesne technologie

9.1. Aplikacje przewodnickie na urządzenia mobilne

1. **Aplikacja „Szlak Pianisty”** (w ramach projektu rewitalizacji zabytkowego obiektu Willi Żabińskich w warszawskim ZOO, współfinansowanego ze środków RPOWM 2007-2013).
2. **Aplikacja „Prawa Warszawa”** (w ramach projektu „Blok, podwórko, kamienice – ożywiły się dzielnice”).
3. **Aplikacja „Witajcie na Pradze”** (z okazji EURO 2012).
4. **Siedem e-przewodników po ścieżkach edukacyjnych Kampinoskiego Parku Narodowego** (w ramach projektu współfinansowanego z dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki).
5. **Pięć e-przewodników po Przemysłu i okolicach** (w ramach projektu współfinansowanego z dotacji Ministerstwa Sportu i Turystyki).

9.2. Inne

1. **Siedem gier miejskich online** (aplikacje internetowe).
2. **Projekt layoutu** internetowego serwisu informacyjnego Urzędu Dzielnicy Praga Południe.
3. Projekt i wykonanie informatyczne serwisu internetowego pn. **„Portal Praski”**: www.infopraga.com.pl.
4. Projekt i wykonanie informatyczne portalu internetowego pn. **„Szlak Pianisty”**: www.szlakpianisty.pl.
5. Projekt i wykonanie informatyczne **portalu internetowego dedykowanego Kampinoskiemu Parkowi Narodowemu**: www.posciezkachkpn.pl.
6. **Instalacja dla potrzeb projektu PATRON 2.0**, oparta na technologii GPS, wykorzystująca urządzenia do nagrywania dźwięku i obrazu oraz druk 3D.